

Jaroslava Kavče Šálková

ČTYŘI POVÍDKY S MACKEM A HAFÍKEM

Korbílek pro Pét'u

Pétův černý kocourek Macek mňoukal při Vlajce, a byl za to vykázán od tlachového ohně do studeného lesa. Jeho provinění bylo o to hroznější, že Pétova domovská T.O. Strážci skal, aby se vytáhla před kamarády, pozvala na potlach slavného písničkáře (toho nejslavnějšího), se záměrem ukázat osadní akci v nejlepším světle, ve světle ideálního trampingu, ušlechtilosti, čistoty, kamarádství a krásy. Prostě aby slavný host zíral, kam se to dostal. Proto byly v odpoledních tradičních soutěžích provedeny náležité změny. Oblíbený *Běh s púllitrem přes kořeny* byl přestavěn na *Indiánskou stopou*, hrubě drsné *Dobytkářovo rodeo*, při kterém osadnice Rybí Žábra představovala cíl pro vržená lasa, byl přejmenován na *Zálesácké hrátky*, a kamarádka Rybí Žábra znázorňovala laň.

Někteří nespokojenci chtiví obhroublé zábavy proti změnám protestovali, ale šerif Klika je zdusil předvedením spokojenosti slavného hosta, který při soutěži *Závod lodiček v potůčku* radostně zatleskal, zatímco dříve se u *Honičky divokých bukanýrů* netleskalo, ale nechutně řvalo, zvláště když některého z kamarádů strčili do vody. Potlach probíhal podle šerifových představ do chvíle, kdy slavný písničkář v posvátném kruhu kamarádů za zpěvu tramské hymny zapaloval oheň, což zkazil Pétův Macek hysterickým kocouřím vytím, když si při slovech „*vzpomeňš chvíl, těch které's míval tolik rád*“ připomněl, že touhle dobou se na campu obvykle podává večeře.

Macek ze tmy studeného lesa toužebně pohlížel k jasně rozzářenému ohni, chvílemi stíněnému postavou Pétí ohnivce, který rozzloben na Macka postrkoval hořící polena tak zlostně, že plameny uhýbaly a jiskry předčasně hasly. Když začaly soutěže ve zpěvu a veselém vyprávění, přiběhl do tmy za Mackem další Pétův věrný druh, pes Hafík.

Macek k němu otočil svítící oči a řekl:

„Udobřit Pét'u. Pro něj korbílek!“

Hafík zarmouceně nakrčil čumák. Musel Mackovi oznámit chmurnou zvěst - šerifovy zásahy do tradičního potlachového programu se nevyhnuly ani oblíbené tajné večerní soutěži, což bylo předvádění legračních scének. Letos jako hlavní cenu pro vítěze určili pravý skvost řezbářského umění, vysmolený a bohatě vyřezávaný korbílek s víčkem zdobeným dubovými listy. Pét'a po korbílku hrozně toužil, ale jako ohnivec si ho nemohl vybojovat. Macek a Hafík, aby mu

udělali radost, celé odpoledne nacvičovali pantomimu s názvem PÉŤA BALÍ USÁRNU A NADÁVÁ, přičemž Hafík představoval Pét'u a Macek neposlušný spacák. Šerifův zásah proměnil legrační scénky na dívčí recitaci básní slavného hosta. Tato dívčí soutěž měla slavného hosta úplně dorazit, zvláště když se ukázalo, že mnohé trampky umějí jeho básničky zpaměti. Ty, co neuměly, obdržely je rozepsané na lístečkách. Dívčí soutěž se rozjela, a vítr co chvíli přinášel od ohně pokřik „umí“.

Macek smutně povzdechl:

„Žádný korbílek pro Pét'u. Zlobí na kocoura.“

Hafík se pokoušel rozptýlit Mackovu tesknost návrhem, že sám se přestrojí za soutěžící dívku a korbílek pro Pét'u získá básničkou „Alenko, stůj, auto houká“, kterou ho Pét'a naučil pro případ samostatného přecházení asfaltky u nádraží, když se ozval nový trpký vzdech. Tentokrát to nebyl Macek, ale oblíbený osadník Džulajda, probouzející se pod smrkem. I Džulajdův osud byl osudem vyhnance. Z radosti nad příjezdem slavného hosta se strašlivě opil v restauraci „U ztracené ponožky“, byl odchycen osadníky, když za nedůstojného prozpěvování hostových písní objímal pneumatiky jeho žiguli, zabořeného v mechu u tlachoviště, a podobně jako Macek byl odklizen do temnoty a chladu okolních houštin.

„Já tam chci,“ mumlal Džulajda, „tady není slyšet!“

Hafík pomohl Džulajdovi na všechny čtyři a navrhl:

„Tak jdi, Džulajdo, k ohni v přestrojení za holku. Přeríkáš něco z papírku a můžeš sedět u ohně až do rána. Nikdo tě nepozná.“

Džulajda Hafíka vděčně objal a řekl:

„Ty jsi pes, kamaráde. Jak to děláš? Papírek mám. A hodně popsanej.“

Hafík Džulajdovy sápadící paže šetrně odstrčil a ujišťoval se:

„Můžu tě teda převlíknout za holku?“

„Ale jo,“ souhlasil Džulajda, „jenom rum mi už nedávejte.“

V úpravě Džulajdy nebylo třeba spěchat, soutěže u ohně se příjemně vlekly.

„Všechny soutěže vždycky vyhrává Žábra,“ řekl Hafík Mackovi. „Když bude Džulajda vypadat jako Žábra, vyhraje nám korbílek pro Pét'u. Co by Džulajda dělal s korbílkem?“

Vystrojit Džulajdu jako Rybí Žábru bylo jednoduché. Pétův vytahaný svetr, pod to sukně z ušmudlané deky, a vyčuhující holá lýtka. Na krk Džulajdovi zavěsili náhrdelník z lesních plodů, který si tu zhotovila a nakonec pohodila jedna tlachovnice.

„Nevypadá jako Žábra,“ nespokojil se Hafík.

K dokonalé podobě překážely Džulajdovy vlasy. Zatímco Rybí Žábra chodí ostříhaná jako trestanec a délku vlasů počítá na milimetry, Džulajda je pyšný na husté kudrny dosahující na lopatky, a je rád, když se za ním lidé otáčejí a volají „hele, celej Hutka!“

„Abys opravdu vypadal jako holka, Džulajdo, musíme tě ostříhat,“ oznámil Hafík. Načež doběhl pro osadní nůžky, tupé od věčného stříhání provázků a březové kůry. Džulajda pospával, Hafík upízlával kudrnu za kudrnou, a Macek přidržoval Džulajdovu hlavu a zacpával mu tlapkou ústa, kdykoli to Džulajdu zatahalo a chtěl skučet. Když skončili, vypadala Džulajdova hlava ve svitu ohně jako dávno odkvetlá a rozfoukaná pampeliška, ale Hafík s Mackem byli spokojeni. Byl nejvyšší čas poslat Džulajdu do boje.

Šerif Klika znejistěl, když ze tmy vykročil podivný zjev v sukni, ale zmužil se a oznamoval:

„A ještě jedna kamarádka se hlásí do soutěže ... jaká je tvoje přezdívka?“

Cizí dívka se nepřítomně rozhlédla po kruhu a zamumlala:

„Já jsem Džulajdová.“

„Tak kamarádka Džulajdová,“ obrátil se šerif k porotě a tišeji dodal „Džulajda si ale opatřil hroznou čarodějnici...“

„Že se mu líbí taková šereda,“ ohrnula nos Rybí Žábra.

Šerif pobídl cizí dívku k recitaci a ustoupil. Džulajda začal lovit pod Pét'ovým svetrem kapsičku u své tramské košile, nakonec ji našel, vytáhl papírek a procítěně spustil:

„První pivo, druhý pivo, zelená.

Třetí pivo, čtvrtý pivo, zelená.

Bacha, jde sem esenbák!

Mně je to jedno, já jsem plnoletej.

Ale já ne!

První limonáda, druhá limonáda, třetí limonáda ...

Neblázni, bude ti špatně!

Už je pryč?

Pátý pivo, šestý pivo, velkej rum.

Máš pravdu, kamaráde, chce se mi zvracet.“

Tlachovníci i porotci vyslechli Džulajdovu báseň zadumaně. Nikdo si nebyl jist, zda se nejedná o méně známé verše z raného období slavného hosta, i když papírek cizí dívky připomínal účtenku z restaurace. Ale pro jistotu bouřlivě zvolali „umí“, zvláště ti, kteří se nepřestali dožadovat obhroublé zábavy. Jejich řev vytrhl slavného hosta z rozjímání. Slavný host, místo aby sledoval dívčí soutěž, pohlížel stylem „nevidím, neslyším“ do temných zjihlých očí osadnice Dešťové Kapky. Když ho ohlas na Džulajdovu báseň vyrušil, roztržitě prohodil „ta by měla dostat cenu!“ a dál se vpíjel do pohledů sličné osadnice. Jeho slova pobídla porotu, aby uvěřila v hostovo autorství. Porota hbitě celou soutěž vyhodnotila, a přisoudila prvenství Džulajdovi, za jásotu obhroublíků a chladného souhlasu přírodně citlivých romantiků, kteří dávali přednost hostovu proslavenému *Pozdrav všem, kdo prašnou cestou bloudí*. První cenou dívčí recitační soutěže ovšem nebyl korbílek, ale slavným hostem přivezený dar, vlastnoručně otesaný tříkilový špalek z lipového dřeva, dole to mělo měděný plíšek s vyraženým nápisem *Touha v jsoucno*, což byl umělecký název tohoto dlátem všelijak zbrázděného výtvoru. Džulajdové ho slavný host osobně předal a za závistivých pohledů ostatních dívek ji přes výraznou vůni lihovin políbil. Hned potom Hafík odstrkal Džulajdu pod koruny stromů, kde už vyhlížel Macek. Odebrali Džulajdovi cenu, nechali ho klesnout na spacák a šli si udobřit Pét'u. Ten seděl blízko ohně, dumavě hleděl do plamenů a docela se usmál, když mu provinilý kocour strkal do klína získanou cenu jako dárek na odpuštění za tu výtržnost při Vlajce.

„Seš hodnej, Macku, ale příště se s těma polenama netahej,“ řekl Pét'a, pohladil kocoura po hlavičce, a než se Macek s Hafíkem vzpamatovali, přiložil *Touhu* v *jsoucno* do plamenů. Potom si Pét'a přehodil celtu přes ramena, schoval pod ni své malé kamarády, a pochlubil se vytouženým korbílkem, který dostal od šerifa jako odměnu ohnivci. Spokojeně spolu seděli pod celtou a hráli se.

Nastala vzácná chvíle, na kterou všichni čekali. Slavný host po mnohém přemlouvání vzal kytaru a usedl s ní pod totem. Tlachovníci ztichli. Tohle bylo něco jiného než pódium a mikrofony. Oheň tiše praská, potok pod campem jemně pobublává, na obloze svítí hvězdy, šerif se usmívá a přechází za kruhem, šťastný, že se ideálně vzorný potlach vydařil. Slavný host hledí do plamenů, vybrnkává první akordy a chystá se zazpívat. V té chvíli se Džulajda v temném lese probral, sáhl si na ostříhanou hlavu a začal šíleně rvát.

Skála osadních slibů

Někdo tahá na vandr obrázkový herbář, někdo rum, jiný zase hezkou kamarádku, a Pét'a vozí černého kocourka Macka a rezavého psa Hafíka. Pét'a je členem T.O. Strážci skal. Hafík a Macek s ním poctivě jezdí za osadu a hrozně touží mít domovenku, stejně jako Pét'a, šerif Klika, osadnice Rybí Žábra, nebo oblíbený kamarád Džulajda. Pét'a za tiché podpory celé osady ignoroval jejich škemrání, prosby odmítal slovy, že by se museli nejdřív všichni zbláznit, aby chtěli vodit po nádraží psa a kocoura s domovenkami přilepenými na chlupaté tlapy izolepou. Přesto Hafíkovu a Mackovu trpělivé snažení a vzorné chování obměkčily osadníky a udolaly šerifa, který nakonec určil slavnostní den, kdy se měli Hafík a Macek stát platnými členy T.O. Strážci skal.

V podvečer slavnosti se zjistilo, že na osadním campu ve Studánkové roklince došlo dřevo, a šerif Klika povolal osadníky k doplnění zásob. Od práce v lese byli osvobozeni tři: kamarád Džulajda, pro neschopnost vzít do ruky jakýkoli pracovní nástroj, a Hafík a Macek pro přílišnou horlivost, s jakou se naopak na pracovní nástroje sáпали. Aby ti tři tráвили čas, po který ostatní pracovali, nějak ušlechtilé, dostal Džulajda za úkol předčítat Hafíkovi a Mackovi z nějaké hodnotné literatury. A tak kocour a pes spočívali v trávě u Džulajdových nohou a pozorně naslouchali přednesu z knihy *"Ďábelský jezdec savany"*. Po chvíli čtení se Hafík obrátil na Džulajdu:

„Macek se ptá, jak hrdina Nick O'Hara v temné noci, když putoval pustinou, poznal, že za tím šutrákem číhá lstivý předák z falešného ranče, když není kocour a v noci nevidí, a potom tasil a skolil, jak jsi to tam četl, Džulajdo.“

„Tomu se říká instinkt,“ laskavě odpověděl Džulajda. „Prostě to je takový šestý smysl, který ti řekne co bude, i když to ještě nevíš.“

Macek s Hafíkem si začali šuškat, a Hafík pokračoval:

„Macek se ptá, jestli je to šestý smysl, když si myslí, že za chvíli řekneš, že ti kvůli nám vyschlo v hrdle, a půjdeš do hospody.“

Šerif vracející se s lesa se souškou na rameni odpověděl za Džulajdu, že tohle není šestý smysl, ale prachobyčejná jistota, a jelikož současně ostatní osadníci končili řezání a ukládání dřeva, dokázal Džulajda, že šerif má vždycky pravdu, sklapl knihu a šel do hospody. Vrátil se pozdě v hluboké noci, když osada už spala a z ohně zbyly rudé uhlíky. Jeho ukládání do spacáku provázelo všelijaké hihňání,

šustění, mlácení a bouchání, ale podobné zvuky patřily k jeho nočním návratům, takže to nikoho nevarovalo.

Ráno, když slunce prosvítlo stromy v roklince a hrálo do borůvčí, šerif Klika vstal a šel pro vodu. Jak se blížil k prameni, stanul jako přimrazený. Kousek za campem v závěru roklinky vyrůstá z mechové trávy a kapradí osamocená pískovcová věžička, nižší než věže v nedalekém skalním městě, ale o to půvabnější. Má spárami zjizvenou údolní stěnu, ve dne zlatě ozářenou sluncem, a v noci stříbrnou od měsíce. Ta stěna je pro členy T.O. Strážci skal posvátná. Jejich předchůdci do ní vyryli název osady, a každý nový člen pod ní skládal svůj osadní slib. Proto se věžička nazývá *Skála osadních slibů*. Déšť sice za roky ohladil hrany písmen, ale jméno osady stále hluboce vtesané do kamene nabádá osadníky k věrnosti a soudržnosti. Proto je věžička opatrována a ctěna s posvátnou úctou. Toho rána šerif, jako hlavní ochránce osadní tradice, stál a zíral. Ve stěně, kousek na nejvyšším kapradím, je do spár a puklin lanem přichycena síť, a v síti někdo spí. K šerifově hrůze se zadní část spáčova těla neuctivě dotýká památného vtesaného nápisu T.O. Strážci skal.

Šerif už pro vodu nedošel. Ranní kávu musela vařit osadnice Rybí Žábra. Šerif bojoval za čest osady, lomcoval rozespalým Džulajdou a spílal neznámému mladíkovi, který probuzen halasem sundal ležení se stěny, pohodlně si balil kletr a se zájmem naslouchal šerifovu láteření. Byl to horolezec Skoba, se kterým se Džulajda spřátelil večer v hospodě a přivedl ho přespat na camp, což bylo vykonáno podle špagátnických zvyklostí.

„Helejte, mně je jedno, jestli tahle skála je vandrácký pohřebiště nebo obětiště, nebo co,“ promluvil Skoba. „Jen jsem chtěl říct, že podle horolezeckého průvodce se jmenuje Jehelníček, a je to poslední nelezená skála v celé oblasti. Dlouho jsem ji nemohl najít, sem totiž nevede žádná pěšina, ale díky Džulajdovi jsem ji našel. Líbí se mi, je slunečná a hezká. Bez ohledu na vaše city na ni vylezu, protože potřebuju mít prvovýstup. Když budu mít prvovýstup, můžu se zúčastnit EXPEDICE ALPI. Skvělá akce. Tak se smířte s tím, že vám ji pošlapu.“

Šerif nad takovou drzostí zkoprněl, nad campem se rozhostilo nevraživé ticho. Osadní posvátnost, totem všech totemů, by měl být nazýván dětinským názvem Jehelníček a znesvěcen rozdrbanými lezeckými škrpály nějakého cizího expedičníka? Trampská srdce odpověděla zcela jasně a jednomyslně: nikdy! Osadníci se přimkli k šerifovi a stíhali Skobu ošklivými pohledy, kromě osadnice Dešťové Kapky, která si zachovávala roztomilost v každé situaci.

„Kdybysme chtěli,“ řekl tvrdě šerif, „tak na *Skálu osadních slibů* vylezeme jako první sami, a klidně tam vztyčíme osadní vlajku. Ani nepotřebujeme tyhle kovovové hračky, a tyhle vaše směšný provázky.“

Skoba byl muž činu.

„Tak si tam vylezte a vztyčujte,“ řekl klidně, „já jdu pro posilu. Na Jehelníčka se dostanu, i kdybyste mě sestřelovali zápalnými šípy. Chacha.“

Hodil si kletr na záda a odešel.

Osada se shromáždila pod stěnou.

„Asi jsem to přehnal. Je to přece jen vysoko,“ usoudil šerif s hlavou zvrácenou k vrcholu. „Kde je Džulajda? Tohle nám zavařil, tak ať ukáže, jak na tenhle stožár z pískovce dopravit vlajku osady, a zachránit prvovýstup pro osadu.“

Pét'a připomněl šerifovi, že v podvečer by se mělo u skály odehrávat přijímání nových členů, Macka a Hafíka, ale šerif jen mávl rukou a k Hafíkově a Mackově zděšení řekl, že je třeba myslet na obranu věže. Rozdávání domovenek se odložilo.

T.O. Strážci skal se začali připravovat k obraně. Šerif kudy chodil každému vykládal jak všechny přepere, osadnice Rybí Žábra se s nožem v ruce plížila po campu a vykřikovala „mrtvej horolezec, dobrej horolezec“, pacifista Pét'a si sbíral do žracáku borové šišky, ale vyhazoval ty hodně tvrdé, a Džulajda se šel posílit do hospody. Vrátil se vysílený, ulehl v lese do spacáku a usnul. Macek s Hafíkem přihlíželi válečným přípravám s obavami.

„Nebude domovenka,“ vzdychal Macek, a do trávy skápala slzička.

Tak seděli a vzdychali, potom pomohli Pét'ovi sbírat méně tvrdé šišky, nakonec šli za Džulajdou a začali ho budit. Z horečných řečí bouřících na campu usoudili, že když Džulajda vyleze s vlajkou na skálu, horolezci nechají osadu na pokoji, a domovenky ještě dnes budou. V radostné naději to provedli. Pro Macka byla hračka přinést ze stožáru osadní vlajku a pověsit ji Džulajdovi na krk, aby ji po cestě neztratil. Těžší bylo dopravit Džulajdu nepozorovaně pod stěnu, ale i to se podařilo, když vysvětlovali zvědavcům, že Džulajda sice není při smyslech, ale touží rovněž zaujmout bojovou pozici.

„Já jdu sám, netahejte mě pořád,“ vrčel Džulajda, když ho Macek s Hafíkem postrkovali kupředu. „Do výčepu přece trefím.“

Co se potom dělo na údolní stěně *Skály osadních slibů* zůstalo tajemstvím. Jen útržky náhodných svědectví hovořily o podivném rozhovoru, nesoucím se shůry - Džulajdův hlas prý jasně říkal: „to je hrozná zkratka, tudy do restaurace nebudem chodit, tolik příkrejch schodů“ nebo taky „netahej mě pořád za vlasy,

kocoure, nevíš, že mě spolehlivě táhne žízeň?”

Jistotou bylo, že když k poslední nelezené pískovcové stěně dorazila na vše odhodlaná tlupa horolezců, vlála na vrcholu věže vlajka T.O. Strážci skal. Dole v kapradí hrdě čekali Macek a Hafík na vytoužené osadní členství.

„To jsem blázen,” vrtěl hlavou šerif Klika, a stejně nevěřicně se tvářili osadníci i Skoba s horolezci. „Jak se tam ta vlajka dostala?”

„Kde je Džulajda?” vzpomněl si Pét’a.

Vzpomněl si zbytečně, protože v ten okamžik to věděli všichni. Do Studánkové roklinky se z výšky sneslo děsivé, drásající UÁÁÁ. Hafík jemně zatahal Pét’u za maskáč a oznámil mu, že Džulajda nemůže dolů. Další dění ve Studánkové rokline později popsal šerif v osadní kronice jako potupné. Byl nucen oficiálně požádat Skobu a jeho přátele, aby byli tak hodní, provedli na osadní skálu prvovýstup, a sundali zatraceného Džulajdu. To se nedalo provést rychle. Skoba si sice, sledován zjhlým zrakem osadnice Dešťové Kapky a za pozornosti všech přítomných, vedl jako prvolezec zdatně, ale musel do stěny osadit dva kruhy a vzdorovat stresu z Džulajdova vytí.

Slunce zapadalo, v červáncích zrůžověly pískovce, osadní vlajka byla vrácena na stožár, a šerif měl neobyčejně dobrou náladu. Tak dobrou, že když se na ztemnělém nebi zachvěla první hvězda, svolal osadu, předal Hafíkovi a Mackovi domovenky a obřadně je přijal za členy. Šerifovu euforii způsobilo neuznání Skobova prvovýstupu, takže *Skála osadních slibů* zůstala úředně panensky nedotčenou. Neboť Džulajdův výstup, jakožto výstup neorganizovaného lezce neplatil, a neplatný byl i Skobův pokus. Skoba se totiž během sportovního výkonu dopustil dvou závažných chyb - jako stupu použil vtesaného názvu osady, což bylo hodnoceno jako nepřipustná umělá pomůcka, a kromě toho se zdržel příliš dlouho zavěšen do smyčky, jelikož se osadnice Rybí Žábra vzbouřila a začala ho ostřelovat šípy, z toho jedním zápalným. Rovněž se nechutně ukázalo, že zdůrazňovaná EXPEDICE ALPI nebyla náročná pouť na vrcholky horských velikánů, ale obyčejné organizované tažení po podtroseckých hospodách s heslem ALkohol a Pivo, čehož, jak řekl šerif, nebylo škoda. Ale Skoba se nevzdal. Uskutečnil EXPEDICI ještě tu noc s Džulajdou, a podle Džulajdova bujarého návratu za svítání se jistě vydařila.

Novopečení osadníci Hafík a Macek od rána pak tiše seděli u Džulajdova spacáku a čekali až se probudí. Hafík něžně utíral orosené mužné čelo tlapkou, a Macek držel knihu *„Dábelský jezdec savany”*. Jeho kocouří instinkt mu jasně

napovídal, co asi Džulajda řekne, až po probuzení požádají o další předčítání, aby věděli jak to s Nickem O'Harou vlastně dopadlo.

Šerif s osadníky měli od rána plno práce. Slíbili totiž horolezcům, že řádně označí cestu k Jehelníčku, aby ho příště mohli ve skalnatých údolíčkách pohodlně najít. Udělali pěknou tabulku se šipkou a nápisem „K Jehelníčku“ a připevnili ji na začátek sousední rokle, plné bahnitých stezek a močálových louží, tak aby ukazovala tam, kde se z ostružin zvedá k nebi hrozivá skalní věž s údolní stěnou hladoučkou tak, že ani hodnota sedm cé by možná na ni nestačila.

Bez domovenky

Nad členstvím kamaráda Džulajdy v trampské osadě Strážci skal se začala stahovat bouřlivá mračna. Osadě docházela trpělivost, ucho od džbánu hrozilo utržením, a oblíbený osadník začal sklízet vlastní sazenice.

„Ať jedeme, kam jedeme, hned zapadne do hospody,” zlobil se onehdy šerif Klika. „A dělá trampingu ostudu - pokoušel se platit pivo camrátkama!”

„Džulajda vandruje od výčepu do spacáku a naopak,” přisadil si další osadník. „Neumí rozdělat oheň a Vlajku taky neumí celou.”

Osadníci svorně odsoudili Džulajdovo pojetí trampingu, kromě osadnice Dešťové Kapky, která si zrovna pročesávala dlouhé tmavé vlasy, takže nevnímala co se děje, a kromě pacifisty Péti, který se zrovna snažil přemluvit kocourka Macka, aby zapomněl nezdvořilá slova, jimiž Džulajda obohatil jeho prostinkou slovní zásobu.

„Měli jsme ho zabít hned, když získal členství v osadě,” prohlásila drsná osadnice Rybí Žábra. A dodala s významným gestem, že se to dá ještě napravit.

„Džulajda je náš kamarád a věrný člen osady,” rozhodl šerif Klika, „a to i přes vážné prohřešky proti čistým ideálům trampingu. Jako výraz kamarádské důvěry navrhuju svěřit Džulajdovi znovu pro tento rok psaní osadní kroniky. Takové pověření ho potěší a donutí nad sebou přemýšlet.”

„Ať do ní nelepí pivní tácky jako minule,” houkla Rybí Žábra. „Nebo ho zabiju.”

o o o

Přiblížil se čas podzimního potlachu. Současně s přípravou dřeva se tradičně obnovuje osadní slib, aby se pracovní brigády zúčastnili všichni a nikdo se nevymlouval. Když tedy v tichém soumraku předpotlachové soboty byla dokončena úprava tlachoviště, a připravená hranice byla rozebrána a uschována před deštěm a všetečnými špagátníky, shromáždili se členové T.O. Strážci skal u *Skály osadních slibů*, aby slavnostně utvrdili své kamarádství.

„Přednesu slib osadě, a vy všichni pak řeknete SLIBUJI NA SVOU TRAMPSKOU ČEST,” řekl pohnutě šerif. „Tak začneme – JÁ, JAKO TRAMP, SLIBUJI VĚRNOST OSADĚ STRÁŽCI SKAL ... “

V tu chvíli šerifa něco zatahalo vzadu za maskáč. Šerif se otočil, pohlédl dolů a uviděl kocourka Macka a psíka Hafíka, jak se domáhají jeho pozornosti.

„Co rušíte?“ zeptal se nevrle.

„To nám nařídil Džulajda!“ bránil se Hafík. „Máš přestat blábolit, abysme mohli jít do hospody. Džulajda nám ukáže, jak se dělají bábovičky z pivní pěny.“

Osadníci začali reptat a dožadovali se Džulajdova lynče za narušení obřadu, ale šerif je uklidnil a chystal se dokončit svou řeč. Jenomže ji zapomněl.

„Kde je kronika?“ otázal se. „Musím přečíst slib věrnosti z kroniky. V tom rozčilení si už nevzpomenu, jak je to dál.“

Džulajda, který se mezitím schovával za zády Dešťové Kapky a pokoušel se jí na dlouhých vlasech vykouzlit roztomilé cůpky, vystoupil před kamarády a hrdě pronesl:

„Ještě včera večer, když jsem byl v hospodě „U ztracené ponožky“, tak jsem měl kroniku v usárně. Ale pak nevím. Asi jsem ji ztratil, když jsem šel potmě roklema.“

„Počkej,“ vyděsil se šerif, „chceš říct, že kroniku NEMÁŠ? Že se někde válí v mokřím listí, lezou po ní slizcí šneci a může na ni kdokoli šlápnout?“

„Přesně to chci říct,“ souhlasil Džulajda. „Nemá cenu ji hledat. Stejně se nepamatuju, kudy jsem šel.“

„V kronice byly moje jediný fotky z Rumunska!“ zakvílel jeden osadník.

„Já jsem tam nalepil svý nejlepší pivní tácky a nestěžuji si,“ opáčil Džulajda.

Šerif zoufale zalomil rukama.

„Řekni mi, kamaráde,“ zvolal k Džulajdovi, „copak takhle nezodpovědně si počíná tramp?“

Džulajda se hrdě postavil, jiskrným zrakem přejel památnou skalní stěnu, celý camp, přírodu i kamarády, a pronesl osudnou větu:

„Jakej tramp, šerife? Já jsem především čundrák, vole.“

„A ven!“ zavřeštěla osada a Rybí Žábra hmátla po noži.

Události dostaly spád.

Džulajda odevzdal domovenku, srdečně se rozloučil s bývalými kamarády (Žábru obešel obloukem), nahodil na záda nepořádně sbalenou usárnu, a s písni *vandrák je na světě sám* vykročil do ztemnělých skal.

Osada spokojeně vydechla.

Šerif pokračoval v proslovu, ale Hafík s Mackem ho neposlouchali. Řešili důležité otázky. Například - přežije Džulajda noc v lese, když neumí rozdělat

oheň? Ujme se Džulajdy cizí osada, když nezná tramskou hymnu?

Pét'a na vyloučeného osadníka nemyslel. Snivě zíral na šerifovu mužnou tvář a vzpomínal na Marušku. Těšil se, že Maruška dorazí na potlach, neboť její domovská osada T.O. Kamarádi Dračích Skal samozřejmě patřila mezi zvané. Džulajda se zkrátka do Pét'ových myšlenek vedle Marušky nevešel.

Hafík pro změnu zatahal za rukáv Pét'ova batlu.

„Pét'o, můžeme odejít z osady s Džulajdou? Aby nebyl tak sám!”

„Můžete, ale nešapte na kytičky, a kdybyste potkali Marušku, tak ji ode mne pozdravujte,” roztržitě odpověděl Pét'a.

Hafík s Mackem se tiše vytratil. Džulajdu našli dole ve skalách na křižovatce lesních cest. Džulajda tam odpočíval pod velikou borovicí a jakmile uviděl Macka s Hafíkem, pravil:

„Tramping je dřina. Ušel jsem pár metrů a už mě bolí nohy.“

Potom se zvedl, na záda nahodil nepořádnou usárnu a zeptal se:

„Jste taky psanci? Dobrá. Každý pořádný psanec jde nejdřív do saloonu, aby zjistil, jak velká odměna je na něj napsaná. Vzhůru tedy do hospody “U ztracený ponožky.”

Před vesnickým pohostinstvím Džulajda požádal Macka a Hafíka, aby mu na schodech u vchodu hlídali usárnu, zatímco bude uvnitř.

„Hlavně mi včas řekněte, kdyby někdo vylepil plakát HLEDÁ SE DŽULAJDA, ŽIVÝ NEBO MRTVÝ. Zajímalo by mě, jakou cenu v tomto kraji desperádů mám.”

I když Macek a Hafík hlídali Džulajdovu usárnu poctivě, žádný lepič plakátů nepřišel. Slunce za střechou hospody zapadlo, vytvořily se dlouhé stíny, pak se setmělo a nastala hvězdnatá noc, jako stvořená k cestám z restaurací na tábořiště.

Když konečně hluboko v té hvězdnaté noci hospoda “U ztracené ponožky” vyhodila Džulajdu na práh, Macek s Hafíkem nelenili a přesvědčili kamaráda psance, že je nejlíp jít zas domů, kde to člověk dobře zná.

„Šerifovi se po tobě určitě stejská,” tvrdil Hafík. „Žábra nám uvaří jídlo.”

Bylo to dobré rozhodnutí, protože pejsek s kocourem tajně prošmejdili Džulajdova zavazadla, a nikde ani chlebová kůrka. Nebylo tedy moudré s ním setrvávat.

„Tak dobře,” souhlasil Džulajda a snažil se navléknout si popruhy usárny, aniž by upadl na schody, „ale my psanci se šerifům nevzdáváme tak snadno.”

„Vzdáme se Dešťové Kapce, ta nás polituje,” navrhl Hafík.

Džulajda měl konečně rozježenou usárnu na zádech.

„Vezmu Kapce dárek, aby mi uvařila horký kafe,” napadlo Džulajdu, a z temného okna zhasnuté hospody vzal do náruče květináč. „Jde se na camp. Ved’te mne, kamarádi psanci, já nějak nevím, kam jsem to zase zabloudil.”

Hafík s Mackem vedli Džulajdu přes lesy a skály noční tmou na camp naprosto bezpečně. Neměli totiž jako Džulajda v sobě zástup desítek a dva rupy.

o o o

Osada Strážci skal prožila tesklivou a lítostivou noc. Jak předpověděl Hafík, ještě ani nenastala půlnoc a Džulajdovi bylo odpuštěno. Odpuštění šlo tak daleko, že šerif naprosto vážně prohlásil:

„Myslím, že jsme to s tou ztracenou kronikou přehnali. Určitě mu ji vzali špagáti a Džulajda je ze šlechtnosti kryje, aby zachoval osadě mír.”

„Jestli to udělali,” zavrčela Žábra, „jsou to mrtví chlapi. Hned ráno jim posel odnese válečnou sekeru.”

Celá osada litovala, že Džulajdu tak nekomarádsky vyhnala, kromě Péti, který si toho ještě nevšiml.

O to větší bylo překvapení, že když ráno mlčky a zarmouceně osada vstávala ze spacáků, objevil se mezi smrčky ztracený Džulajda. Přicházel k ohni trochu rozpačitě - zjistil totiž, že nemá domovenku. Když se před chvílí probudil na místě, kam ho v noci uložili Macek s Hafíkem, měl na rukávě jen tři opuštěné patentky. Nemohl si vzpomenout, co se stalo s domovenkou. Blížil se tedy k ohni a v duchu si připravoval výmluvu, že mu ji v urputném zápase utrhli špagáti.

Osadníci uviděli Džulajdu a s jásotem se mu vrhli vstříc. Rybí Žábra na uvítanou Džulajdu dokonce dojatě políbila, šerif mu osobně připnul na patentky jeho starou domovenku a Dešťová Kapka mu připravila horkou kávu. Všichni byli rádi, že to takhle dopadlo. Macek s Hafíkem vyškemrali na Rybí Žábře chleba s vepřovkou, protože je Pét’a místo snídaně obdařil otázkou:

„Potkali jste Marušku?”

Radost nad návratem nezdárného osadníka netrvala dlouho. Uprostřed radování se ozvalo nesmělé zakašlání a zdvořilé zaťukání na kmen stromu. Na camp přišel domorodý houbař se síťovkou. Omluvně pozdravil trampy, sáhl do síťovky a vytáhl ztracenou kroniku.

„Půjčil jsem si tuhle knížku támhle od mlad’ocha,” a ukázal na Džulajdu, „tak vám ji jdu vrátit.”

„Půjčil? Naše osadní záznamy?“ nevěřicně zvolal šerif a muž pokračoval:

„Celý hospodě ty zápisky předčítal pro obveselení, tak jsem si řek - tyhle vopičárny musí vidět moje stará – a mlad'och mi ji za dvacku půjčil domů. Jenomže - moje stará do té knížky jen nakoukla a zakázala naší holce jezdit na tyhlety folkovy festivaly.“ A důvěrněji dodal: „Měli byste se trochu krotit, hoši.“

Šerif od domorodce převzal osadní kroniku a zamumlal poděkování.

„Ale tu sbírku pivních tácků, tu vám, hoši, vopravdu závidím,“ řekl domorodec na rozloučenou a odešel.

Džulajda nelenil. Než se osadníci a nůž Rybí Žábry vzpamatovali, s výkřikem „Tak už jsme zase psanci!“ popadl Hafíka a Macka pod paži a pádil s nimi pryč. Na křižovatce lesních cest je zanechal a slíbil, že když ukážou rozzuřeným osadníkům jiný směr jeho útěku (to znamená na opačnou stranu, než je pohostinství “U ztracené ponožky”), naučí je už konečně dělat ty bábovičky z pivní pěny. Potom vesele pospíchal směrem nejmilejším a těšil se, že ho osada hned tak nedožene. Ale bylo to zbytečné opatření. Rozzuření osadníci mu sice byli v patách, ale lesem se k nim hnala stejně rozzuřená parta horolezců, s nimiž ráno vykopali válečnou sekeru.

Cestičky

Vandrácké ráno brouzdalo ve skalách tak dlouho, až si našlo pěšinku do campu T.O. Strážci skal. Usadilo se v borůvčí a čekalo, až ho někdo přijde přivítat a uvaří snídani. První, kdo na campu vstal a zamířil k ohništi, byla osadnice Rybí Žábra. Ostatní členové osady se teprve probouzeli, rozhrnovali spacáky, a pod zarosenými igelity se ozýval tlumený hovor.

Ze svého ležení se vyhrabal i Pét'a, který celou noc v náruči objímal rezavého psíka Hafíka a černého kocourka Macka. Hafík opustil teplou skrýš Pét'ova svetrů a šel hledat něco k jídlu, zatímco Macek se na něm povaloval dál, protahoval drápky a mhouřil kocouří oči do vandráckého rána. Opodál pod borovicí ležel šerif Klika a zadumaně pozoroval padající šlupičky z borové šišky, které na něj shazovala pilná veverka. Oblíbený kamarád Džulajda byl také vzhůru. Hledal kanady a marně vzpomínal, jak se v noci dostal do spacáku, když jeho paměť končila za svitu hasnoucího slunce na prahu venkovského pohostinství U ztracené ponožky. Osadnice Dešťová Kapka si půvabnými pohyby pročesávala dlouhé vlasy a přihlížela, jak se Rybí Žábra snaží upravit ohniště, aby mohla rozdělat oheň. V ohništi překážel těžký dřevěný špalek, který tam někdo dovlekl za předjitřního chladu, a teď ho jen mírně zuhelnatělý nedokázala Žábra odvalit stranou, ať se namáhala sebevíc. Nakonec se rozzlobila, plácla dlaní do špaluku a zvolala:

„Potřebuju chlapa!”

Její výkřik osadu vyděsil. Osadníci zapadli zpátky do spacáků a předstírali spánek. Vypadalo to, že se Žábra konečně rozhodla vybrat si některého z nich za manžela. Ne, že by Rybí žábra nebyla dost půvabná. Kdyby odložila drsný vandrácký vzhled a nechala si na příliš nakrátko ostříhané hlavě narůst vlasy, byla by docela hezká, ale její vztah k osadníkům, podporovaný dloubanci, kopanci, škrábanci, pokřiky ve stylu „mužské nemehlo”, a hlavně zdůrazněný ostrým nožem, občas přiloženého na hrdlo některého z kamarádů aby poznal, že s ní to nebude mít snadný, odradil případné zájemce od zamilovaných myšlenek.

Jenom Pét'a se nezúčastnil útěku do spacáků. Měl jiné zamilované myšlenky, a sice na Marušku z T.O. Kamarádi Dračích skal, se kterou se nedávno rozešel, a hrozně se mu po ní stýskalo. Tak hrozně, že vůbec nemyslel na Hafíka a Macka,

a ti pak museli žadonit o trochu pozornosti a jídla u kamarádů. Pét'a se s Maruškou rozešel na výročním potlachu její osady, když po namáhavém odpoledním sou-
těžení přišel za podvečerních ohníčků, nad nimiž to v pánvích škvířilo a v ešusech
bublalo, k Marušce, aby ho pohostila večerí, a Maruška mu nabídla vajíčko natvr-
do. Vyhládlého Pét'u to rozhněvalo a s hrozným prohlášením, že Marušku nechce
vidět, dokud mu nepřinese pořádný jídlo, zahodil vajíčko do křoví. Maruška se
urazila, přestala s Pét'ou mluvit a celý večer seděla u ohně po boku svého dračího
šerifa ve smíchu a povídání, zatímco Pét'a bezmocně žárlil. Maruška žádné pořá-
dné jídlo nepřinesla, a Pét'a věděl, že nepřinese, protože se ještě nenaučila vařit.

Toho vandráckého rána byl Pét'a soužením po Marušce tak nešťastný, že zase
zapomněl na jídlo pro Macka a Hafíka. Snídali proto s Rybí Žábrou, a jak byli
vnímaví a příčinliví, všimli si podivného chování osadníků. Kdykoli se Žábra
zadívala do ohniště a zvolala „Tak co je? Potřebuju chlapa!“, všichni zmizeli.

Macek s Hafíkem se tedy vydali za Pét'ou, aby jim vysvětlil, co se to v osadě
podivného děje. Pét'u našli čelem opřeného o strom, do něhož před chvílí v těž-
kých myšlenkách narazil a nevěděl o tom.

„Na co Žábra potřebuje chlapa?“ zeptal se Hafík.

„Neviděli jste Marušku?“ zasténal Pét'a. „Nehledá mě Maruška s ešusem?“

Nechali ho u stromu přemýšlet a šli si pro odpověď k osadní autoritě. Šerif
Klika začal zeširoka, nejistý před jejich nevinnými zvědavými očima:

„To máte tak - Rybí Žábra už není štěňátko nebo kot'átko, prostě je to pes nebo
kočka...“

Šerif se zarazil, začervenel se, a poslal Hafíka a Macka za Dešťovou Kapkou,
ať jim to vysvětlí, když je holka. Dešťová kapka ohrnula nos:

„Já bych to tak veřejně nehlásala. Nejdřív musí některého kluka nenápadně
omrknout, aby věděla co a jak, a pak se něčím připomenout. Třeba poslat malý
dárek.“

Když oba zvědavci neuspěli u Dešťové Kapky, skončili u kamaráda Džulajdy.
Džulajda připustil, že teda Žábru možná jo, ale jen když za něho zaplatí útratu,
a víc z něj nedostali.

o o o

Vandrácká neděle zabalila bágel do potrhaných mraků a táhla na nádraží do okresního města, aby ozdobena doprovodem přicházejících trampů probudila motorové vlaky a poslala je na cestu do obyčejného pondělí.

Na nádraží bylo rušno.

Hafík s Mackem se ocitli u stánku s občerstvením, kde si zrovna Džulajda koupil obložený chlebiček se šunkou. Sotva se zakousl do prvního sousta, uviděl zvlhlé prosebné oči psa a kocoura, přestal jíst a nakousnutý chlebiček jim věnoval. Potom se odebral do nádražní restaurace. Hafík opatrně převzal chlebiček a chystal se uhryznout svůj díl, když mu v tom zabránila kocouří tlapka.

„Pořádný jídlo pro Pét'u," řekl Macek.

Hafík nechápal.

„Zpátky Marušku, nebo umřít hlady," pokračoval kocour.

Hafík pochopil.

Pét'a stál v koutě nádraží a nepřítomně zíral na přeplněný odpadkový koš. Hafík ho zatahal za nohavici, a když se k němu Pét'a sklonil, podal mu Džulajdův obložený chlebiček.

„To posílá Maruška. Pořádný jídlo."

Pét'a vzal do ruky chlebiček a pomalu (byl v těžkých myšlenkách přece jen dlouho) začala jeho tvář rozkvétat ke šťastnému úsměvu.

„Maruška mi koupila šunkový chlebiček!" zvolal radostně, ale hned podezíravě dodal: „Kdo ho nakousl?"

Hafík odpověděl, že Džulajda.

„Džulajda?" rozhořčil se Pét'a. „To si s ním vyřídím. Okousat mi chlebiček od Marušky!"

Potom se ujistil, že ušpiněné otisky v bramborovém salátu nejsou Džulajdovy, a chystal se chlebiček obřadně sníst. Ale Hafík s Mackem se na něj dívali tak žádostivě, že jim chlebiček vrátil, a vyrazil hledat Kamarády Dračích skal, aby se s Maruškou usmířil. Hafík s Mackem chlebiček nesnědli, protože si vzpomněli na Rybí Žábru. Vzpomněli si, jak jim podstrkovala sušenky s vanilkovou náplní, jak je utěšovala mazlením a drbáním za ušima, když na ně Pét'a zapomínal. Rozhodli se, že kamarádce Žábře splní její záhadné přání.

„Žábra potřebuje chlapa," řekl Macek. „Kapka říkala: dát dárek!"

Nevěděli komu dárky rozdávat a začali tedy u Rybí Žábry. Našli ji v nádražní dvoraně, zrovna si kupovala jízdenku. Podali Žábře chlebiček a vysvětlili jí, že ten dárek posílá jeden chlap.

„Cože?“ podivila se Rybí Žábra a mimoděk sklopila oči na pověstné špičky bot, kterými okopávala holeně kamarádů. Potom zavrčela „mrtvej chlap, dobrej chlap“ a s poznámkou, že ten chlebiček vypadá zplihle a opotřebovaně, odmítla dárek přijmout.

„Ale to okousal Džulajda!“ bránil se Hafík.

„Džulajda?“ rozhněvala se Rybí Žábra. „Dárek pro mě zničil Džulajda? Už teď je mrtvej.“

Hafík s Mackem připlácli na chlebiček neposlušnou šunku, která jim každou chvíli padala na dlaždice a strhávala i okurku, a pokračovali v rozdávání dárku.

U jízdnicích řádů našli šerifa T.O. Kamarádi Dračích skal. Byl to statný zálesák, pohledný a vlasatý, ale přední zuby mu rostly trochu nakřivo. Dračí šerif byl překvapen:

„Rybí žábra mi posílá dárek, protože jsem chlap?“

„Náš šerif říká, že je Žábra kočka,“ doplnil Hafík. „A Žábra říkala, že potřebuje chlapa.“

Dračí šerif se na nabízený chlebiček ani nepodíval, spěšně odcházel dvoranou a rozhlížel se, jakoby někoho hledal. Než se Hafík s Mackem dohodli, kterému dalšímu chlapovi darují chlebiček od Žábry, objevil se Džulajda.

„Vy to nežerete?“ řekl překvapeně. „Nevadí, já to sním za vás.“

Vzal z Hafíkovy tlapky chlebiček, přimáčkł neposlušnou šunku do salátu, lačně pozdvihl chlebiček k ústům, a tak ho přistihli kamarádi.

o o o

Vandrácká neděle odcházela za pahorkatinu a svým věrným, vracejícím se do velkého města, posílala do oken jedoucího vlaku červánkové pozdravy.

Hafík a Macek seděli pospolu s kamarádem Džulajdou, který zmožen pobytem v nádražní restauraci prospal celý návrat domů. Macek mu přidržoval hlavu, aby se v rytmu kol neotloukala o stěnu vagónu, a Hafík neúnavně hladil Džulajdovu ruku, aby ho potěšil v trápení, které mu nádražní restaurace způsobila. Tím Džulajda splnil osadní trest, který mu šerif Klika uložil za to, že snědl chlebiček bezbranným zvířátkům. Džulajda dostal totiž za úkol nějak Hafíka a Macka zabavit, aby necourali po vlaku a neobtěžovali cestující otázkou, na co kamarádka Žábra potřebuje chlapa.

Vzadu ve vagóně se Pét'a usmířoval s Maruškou, a o pár sedadel dál si šerif

Kamarádů Dračích skal namlouval Rybí Žábru. Neodradilo ho, ani když ho párkrát dloubla do žeber a přidržela mu pod krkem ostří nože, aby si nemyslel, že ji dostane tak snadno.